

ПРАВИЛНИК

о достављању, објављивању, архивирању и заштити ауторских радова у дечјем књижевном часопису „Змај“

Верзија: 05.01.2026.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови, поступци и стандарди достављања, објављивања, архивирања и заштите ауторских радова у дечјем књижевном часопису „Змај“ (у даљем тексту: Часопис). Циљ правилника је очување ауторских права, унапређење уредничких пракси и заштита интереса аутора и читалаца. Правилник је саставни део уређивачке политике Часописа и примењује се уз опште акте и важеће прописе Републике Србије.

Члан 2.

Правилник се примењује на све радове објављене на званичном порталу Часописа, у дигиталним издањима, архивама и у пратећим садржајима, укључујући промотивне материјале и званичне канале на друштвеним мрежама. Одредбе важе за текуће, будуће и, где је примењиво, архивске публикације. Изузеци су могући само ако су изричито прописани законом или посебним актом Часописа. У случају недоумице тумачење даје Редакција у складу са циљем и духом правилника.

Члан 3.

Достављањем рада или коришћењем архивског материјала сматра се да је подносилац упознат са садржајем овог правилника и да прихвата правила поступка, рокове и услове обраде. Редакција може посебно скренути пажњу на одредбе од значаја; неукључивање посебне напомене не умањује важење свих одредаба.

Члан 3а — Пријем радова и комуникација.

Редакција нема обавезу да потврђује пријем радова нити да одговара појединачно на све достављене поруке или пријаве, због великог броја садржаја и техничких ограничења. Достављање рада не гарантује да ће рад бити заведен, прегледан или архивиран, нити да ће поступак селекције бити спроведен у одређеном року. Аутор је одговоран да рад достави путем званичних канала и да задржи доказ о слању. Редакција обрађује радове који у конкретном тренутку улазе у ужи избор, без обавезе обавештавања аутора чији радови нису селектовани.

II АУТОРСТВО И АУТОРСКА ПРАВА

Члан 4.

Аутор је физичко лице које је сопственим интелектуалним стваралаштвом створило ауторско дело. Коауторство подразумева саучесништво у стварању у складу са релевантним прописима; у случају коауторства потребна је сагласност свих коаутора за достављање и објављивање. Часопис не решава спорове међу коауторима, већ поступа по заједничкој изјави или правоснажној одлуци надлежног органа.

Члан 5.

Ауторска права над радом припадају аутору у складу са важећим прописима Републике Србије и обухватају морална и имовинска овлашћења у мери прописаној законом. Часопис признаје и штити ауторска права као приоритетни принцип уређивачке политике.

Члан 6.

Достављањем рада Часопису, аутор уступа НЕИСКЉУЧИВО, БЕСПЛАТНО и ТЕРИТОРИЈАЛНО НЕОГРАНИЧЕНО право објављивања и јавног саопштавања рада. Ово право обухвата приказивање на званичном порталу Часописа (<https://www.casopiszmaj.com>), у дигиталним издањима и у оквиру промотивних активности Часописа. Уступање не искључује ауторово право да рад објави на другим местима, ако тиме не доводи у заблуду јавност. Часопис је дужан да јасно наведе ауторство приликом сваке употребе. Свако даље уступање трећим лицима захтева посебну, изричиту сагласност аутора, ако није другачије уређено законом.

Члан 7.

Уступање права из претходног члана не подразумева пренос ауторства нити одрицање од моралних права. Аутор задржава право на име, назнаку ауторства и заштиту интегритета дела. Часопис не сме мењати суштину дела на начин који нарушава ауторову част и углед; техничке и језичке интервенције дозвољене су у мери неопходној за уредничку обраду, а о значајнијим изменама аутор се, ако је изводљиво, обавештава.

III ОРИГИНАЛНОСТ И ПЛАГИЈАТ

Члан 8.

Аутор гарантује оригиналност достављеног рада и изјављује да је дело настало без повреде туђих права. Употреба цитата дозвољена је у законским оквирима, уз јасно навођење извора. Редакција може затражити појашњења ради провере оригиналности.

Члан 9.

Плагијатом се сматра свако неовлашћено коришћење туђег ауторског дела у целини или делимично уз присвајање ауторства, укључујући и превођење туђег дела без одобрења и прикладног навођења. Минималне измене текста не уклањају карактер плагијата ако суштина остаје туђа. Утврђивање плагијата врши се на основу уредничке процене, алата за проверу и релевантних доказа.

Члан 10.

Плагијатом се сматра и представљање аутоматски генерисаног садржаја као сопственог ауторског дела. Текстови настали претежно путем алата вештачке интелигенције без суштинског људског креативног доприноса биће одбијени. Понављане злоупотребе могу довести до трајне забране сарадње.

IV ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Члан 11.

Дела аутора која су објављена на Порталу није дозвољено уносити, учитавати, обрађивати, модификовати или користити као улаз („prompt“, „input“) у алатима вештачке интелигенције ради генерисања новог садржаја, укључујући стихове, приче, слике, музику, или друге derivative радове који имитирају стил, структуру или садржину оригинала.

Члан 12.

Радови настали претежно путем аутоматског генерисања неће бити објављени. Претежност се процењује према обиму, утицају и креативном значају генерисаног садржаја. Редакција задржава дискреционо право процене.

Члан 13.

Редакција има право да захтева појашњења процеса настанка рада и обим коришћења алата вештачке интелигенције; по потреби аутор доставља радне верзије, белешке или друге доказе. Недостављање тражених података може бити разлог за одбијање рада.

V ИЗЈАВА АУТОРА, ЕЛЕКТРОНСКО ПОТПИСИВАЊЕ И

Члан 14. — Електронско потписивање

Часопис омогућава давање сагласности електронским потписом преко званичног портала (<https://casopiszmaj.com/portalmazpracenjestatusaradova.html>). Потписивање се врши уношењем јединственог ZM-броја сагласности и кода за потписивање који аутор добија путем електронске поште. Електронска сагласност има исту правну снагу као писана, у складу са важећим прописима.

Члан 15.

Аутор потврђује да је искључиви носилац ауторских права на достављени рад или да има ваљано овлашћење за достављање и објављивање. У случају коауторства, прилаже се сагласност свих коаутора.

Члан 16.

Аутор прихвата пуну материјалну, кривичну и моралну одговорност у случају повреде ауторских права или давања нетачних података, укључујући одговорност за штету нанету Часопису и трећим лицима.

VI ПРАВНИ ОСНОВ И ПОСЛЕДИЦЕ

Члан 17.

Правилник се заснива на важећим прописима Републике Србије из области ауторског и сродних права, као и прописа који се тичу кривичне и грађанске одговорности. У случају измене прописа, тумачење правилника прилагођава се новим нормама.

Члан 18.

Поведа ауторских права може повлачити кривичну, грађанску и материјалну одговорност у складу са законом, укључујући накнаду штете, забрану даље употребе и јавну исправку.

Члан 19.

Аутор је одговоран за сваку штету која настане по Часопис услед кршења ауторских права или других одредаба правилника, укључујући трошкове поступка, адвокатске и административне трошкове.

VII УРЕДНИЧКА ПРОЦЕДУРА

Члан 20.

Редакција врши селекцију, оцену и проверу радова по утврђеним стандардима. Процес укључује лекторску и коректорску обраду, као и проверу усклађености са уређивачком политиком. По потреби се комуницира са аутором ради појашњења.

Члан 21.

Одлука о објављивању рада је искључиво дискреционо право Редакције. Приликом одлучивања цене се оригиналност, примереност публици и уреднички стандарди. Недовољна техничка или стилска усклађеност може бити разлог за одбијање.

Члан 22.

Одлука о одбијању рада не подлеже жалби у оквиру уредничке процедуре. Аутор може тражити опште смернице за побољшање без гаранције објављивања.

VIII ПЛАГИЈАТ И МЕРЕ

Члан 23.

Плагирирани рад се уклања без одлагања након утврђивања повреде; уклањање обухвата и повезане објаве на званичним каналима. По потреби се објављује напомена о разлогу уклањања.

Члан 24.

Редакција може јавно објавити да је рад повучен због утврђеног плагијата ради заштите јавног интереса; формулација обавештења је одмерена и чињенично утемељена.

Члан 25.

Утврђени плагијат представља основ за трајно искључење аутора из сарадње са Часописом; мера се примењује пропорционално тежини и последицама повреде.

IX АРХИВСКИ РАДОВИ И ИСТОРИЈСКА ИЗДАЊА

Члан 26.

Часопис располаже архивом раније објављених издања и радова насталих током више деценија, која има културни, образовни и историјски значај.

Члан 27.

Архивски радови објављују се у изворном или дигитализованом облику на основу података доступних у оригиналним издањима, уз приоритет верности изворнику и јасне редакцијске напомене ако постоје одступања.

Члан 28.

Уколико је архивски рад објављен без потписа, са непотпуним или погрешним ауторским подацима, Часопис не сноси одговорност за такво стање ако је рад преузет из историјских извора који су тако навели податке; исправке се врше на основу веродостојних доказа.

Члан 29.

Сматра се да Часопис поступа у доброј вери користећи податке доступне у тренутку оригиналног објављивања. Уколико се грешка накнадно утврди, врши се корективно поступање без одлагања.

Члан 30.

Уколико аутор, наследник или овлашћено лице накнадно достави веродостојне доказе о ауторству, Часопис ће извршити исправку података у разумном року и ажурирати архивску евиденцију.

X ПРОМОЦИЈА, АРХИВА И ДИГИТАЛНО КОРИШЋЕЊЕ

Члан 31.

Аутор је сагласан са трајним архивирањем достављеног рада у дигиталним и, по потреби, материјалним облицима. Подаци се чувају уз поштовање стандарда безбедности и приватности.

Члан 32.

Рад се може користити у промотивне сврхе Часописа уз обавезно навођење ауторства. Најаве радова могу бити објављене на званичним профилима Часописа: Facebook — <https://www.facebook.com/CasopisZmaj/>; Instagram — https://www.instagram.com/deciji_casopis_zmaj/; Telegram — <https://t.me/casopiszmaj/>; TikTok — <https://www.tiktok.com/@casopiszmaj/>; X (Twitter) — <https://twitter.com/DecijiZmaj/>; YouTube — <https://www.youtube.com/@decijiknjizevnicasopiszmaj8269>.

Члан 33.

Редакција може делити линкове ка радовима на званичним дигиталним каналима и друштвеним мрежама ради информисања јавности и књижевне едукације, водећи рачуна о интегритету садржаја и контексту промоције.

XI ДОДАТНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Забрањено је коришћење радова Часописа за обуку система вештачке интелигенције без изричите сагласности Часописа; забрана обухвата масовно преузимање, индексирање и машинско процесирање.

Члан 35.

За радове малолетних аутора одговара законски заступник у делу давања сагласности и истинитости података. Редакција може затражити доказ о законском заступању.

Члан 36.

Забрањено је лажно представљање и достављање радова у име трећих лица без овлашћења; утврђене злоупотребе доводе до обуставе сарадње и могу имати правне последице.

Члан 37.

Редакција може привремено обуставити сарадњу у случају сумње на повреду правилника до окончања поступка провере, уз могућност примене привремених мера повлачења садржаја.

Члан 37а — Техничке грешке и комуникација.

Часопис не сноси одговорност за грешке, кашњења или губитак података настале услед техничких сметњи, проблема са интернет конекцијом или отказа сервера трећих лица. Аутор је одговоран да провери да ли је рад уредно достављен преко званичних канала; у случају сумње, дужан је да обезбеди доказ о слању или понови достављање.

Члан 37б — Невраћање достављених материјала.

Радови достављени Часопису, без обзира на исход селекције, не враћају се аутору. Часопис није у обавези да чува одбијене радове након окончања уредничке процедуре; аутор је дужан да чува сопствену архиву.

Члан 37в — Забрана накнадног условљавања.

Објављивање у Часопису не представља основ за новчану накнаду, хонорар или било какав материјални захтев. Накнадно повлачење сагласности на објављивање не производи право на накнаду или одштету.

Члан 37г — Уредничко прилагођавање.

Редакција задржава право да изврши скраћивање, техничку, језичку или стилску корекцију рада у мери неопходној за уклапање у концепцију Часописа, без битног мењања смисла. За значајније интервенције Редакција може, по сопственој процени, консултовати аутора.

Члан 37д — Злоупотреба поступка пријаве.

Лажне, злонамерне или неосноване пријаве плагијата сматрају се тешком повредом правила сарадње. Часопис задржава право да одбије будуће радове лица које је подносило такве пријаве и да предузме мере у складу са прописима ако је дошло до неоправданог губитка времена и ресурса.

XII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Часопис не сноси одговорност за злоупотребе настале ван његове контроле и утицаја, укључујући неовлашћено дељење трећих лица и прераде. По сазнању, предузимају се разумне радње ради умањења последица.

Члан 39.

Пуна одговорност за ауторство и истинитост навода пада на аутора, који је дужан да се придржава закона и овог правилника. Редакција штити интегритет поступка и углед Часописа.

Члан 40.

Редакција има право да изврши неопходне техничке и језичке интервенције на радовима ради усклађивања са стандардима; интервенције не смеју битно мењати смисао и стилска обележја без сагласности.

Члан 41.

Документација (изјаве, преписка и редакцијске евиденције) чува се трајно или у законом прописаним роковима ради заштите интереса Часописа и аутора. Обрада личних података врши се у складу са важећим прописима.

Члан 42.

На све односе примењује се право Републике Србије. Спорови се решавају у надлежности судова Републике Србије. Стране се охрабрују да претходно покушају мирно решење.

Члан 43.

Ништавост поједине одредбе не утиче на важење осталих одредаба правилника; у том случају примењује се најближа ваљана одредба која постиже сврху.

Члан 44.

Редакција задржава право измена и допуна правилника ради усклађивања са праксом и прописима. Измене се усвајају у прописаној процедури, а јавност и аутори обавештавају се путем званичних канала.

Члан 45.

Измене правилника ступају на снагу даном објављивања, осим ако је другачије одређено. У случају значајних измена може се предвидети прелазни рок; током прелазног рока примењује се режим који најмање нарушава стечена очекивања.

Члан 46.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања на званичном порталу Часописа (<https://www.casopiszmaj.com>). Објављивање представља потпуно и ваљано обавештавање јавности; од тог момента све нове радње се мере према овим правилима.

Главни и одговорни уредник:
Михајло Жиловић

05 JAN 2026